

► Σε οριακά επίπεδα βρίσκονται οι υπηρεσίες υγείας, σύμφωνα με τον πρόεδρο του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος κ. Κωνσταντίνου Φρουζή, που, χωρίς υπερβολή, το γεγονός αυτό παρατάμπει σε τριτοκοσμικές συνθήκες. Οι συνθήκες αυτές, θα γίνονται μάλιστα χειρότερες, συνεχίζει, όσο εξακολουθεί να υφίσταται το «εμπόργκο» νέων φαρμάκων, πρωτοτύπων και γενεοσήμων, που έχει στυπώς επιβληθεί στους πολίτες της χώρας μας από την κυβέρνηση. Στη συνέντευξη που ακολούθησε, ο κ. Φρουζής, μέσα από τη θεαματική του ιδιότητα αθλή και ως πρόεδρος της φαρμακο-

βιομηχανίας Novartis, μιλά χωρίς φόβο για όλα τα μεζονα θέματα, που απασχολούν τον κλάδο, στέλνοντας το καθόλου αισιόδοξο μήνυμα: «Οι δυστυχείς ακόμη το στόιχημα για τη χώρα μας είναι η επιβίωση μέσα από την επίτευξη ισορροπίας και σταθερότητας και όχι η ανάπτυξη. Ως φαρμακοβιομηχανία έχουμε επανειλημμένα τονίσει ότι η πορεία για την ανάπτυξη περνάει πρώτα μέσα από την επίτευξη ενός σταθερού περιβάλλοντος», σημειώνει, προσθέτοντας ότι «αυτό που ζητάμε είναι να ανοίξει η Ελλάδα την πόρτα στην καινοτομία, η οποία αποτελεί το οξυγόνο για να στηριχθεί με κίνητρα η εγχώρια καινοτόμος επιχειρηματικότητα».

Κ. ΦΡΟΥΖΗΣ, πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος «Το στοίχημα για τη χώρα είναι η επιβίωση»

«**Η** λέξη "καινοτομία" είναι στενά συνυφασμένη με τη φαρμακευτική βιομηχανία, καθώς τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι κανένας άλλος κλάδος δεν επενδύει τόσα πολλά σε έρευνα και ανάπτυξη», επισημαίνει ο κ. Κων. Φρουζής. Αλλά και για το θέμα των ελλείψεων μιλά ο πρόεδρος του ΣΦΕΕ, τονίζοντας ότι «όσο η πολιτεία δεν τπεί τους νόμους της τιμολόγησης και εξακολουθεί να δίνει τιμές-πρόκληση για την επίτευξη κερδών μέσα από επανεξαγωγές, το φαινόμενο των ελλείψεων θα ενθαρρύνεται». Το πλήρες κείμενο της συνέντευξης έχει ως εξής:

► Πώς βλέπετε την επόμενη ημέρα της φαρμακοβιομηχανίας στη χώρα μας, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις όπως τόσες φορές έχετε πει, έχουν συνεισφέρει σημαντικά ποσά στη μείωση της σπατάλης και στον εξορθολογισμό των δαπανών; Γενικότερα πώς διαγράφεται η υγεία των πολιτών στη μεταρρυθμιστική εποχή και ποιες είναι οι δικές σας κόκκινες γραμμές απέναντι στην κυβέρνηση και τους εταίρους του ΔΝΤ; Δυστυχώς η μέχρι σήμερα διαγεγραμμένη πορεία των πραγμάτων στον χώρο της υγείας δεν αφήνει πολλά περιθώρια για αισιόδοξες προβλέψεις. Όπως ωστόσο σημειώνετε, εμείς φανήκαμε συνεπείς και απόλυτα συνεργάσιμοι με την πολιτεία. Όμως, από την πλευρά της, η πολιτεία, εμμένοντας στη μη καταβολή των οφειλόμενων και στη μη διόρθωση των λανθασμένων τιμών των φαρμάκων ενάντια στη νομοθεσία, έχει φέρει σε απόγνωση ελληνικές και θυγατρικές πολυεθνικών φαρμακοβιομηχανίες. Η κατάσταση είναι ζοφερή και φοβάμαι ότι δύσκολα αναστρέφεται.

Την ίδια στιγμή η όποια ποιότητα των υπηρεσιών υγείας έχει υποχωρήσει σε οριακά επίπεδα και μάλιστα δεν θα ήταν υπερβολή αν έλεγα ότι συχνά αναλογεί σε τριτοκοσμικές συνθήκες. Και, μάλιστα, οι συνθήκες γίνονται χειρότερες όσο εξακολουθεί να υφίσταται το «εμπόργκο» νέων φαρμάκων, πρωτοτύπων και γενεοσήμων, που έχει στυπώς επιβληθεί στους πολίτες της χώρας μας από την κυβέρνηση.

Εμείς ως φαρμακοβιομηχανία και ΣΦΕΕ, χωρίς να μπορούμε να αντικαταστήσουμε την κρατική πρόνοια, όπου μπορούμε εισφέρουμε στην κοινωνία για την κάλυψη των αναγκών των αδύναμων ομάδων.

Σχετικά με τις «κόκκινες γραμμές» θα έλεγα ότι η εφαρμογή του νόμου είναι αυτό που η λογική προεβλέπει. Κι αυτό δεν είναι κόκκινη γραμμή, αφού δεν είναι απαίτηση η εκπιλέρωση του αυτονόμου. Για να το πω πιο απλά, απαιτείται άμεσα η αποκατάσταση των λαθών στις τιμές των φαρμάκων και η

εξόφληση των οφειλόμενων από τον ΕΟΠΥΥ και τα δημόσια νοσοκομεία. Αυτό αποτελεί βασική προϋπόθεση για να μην καταρρεύσει το σύστημα υγείας.

► Εάν το ζητούμενο τα προηγούμενα δύο χρόνια ήταν η επιβίωση της χώρας και των επιχειρήσεων, η στόχευση και το στοίχημα για το 2013 είναι αναμφισβήτητο η ανάπτυξη με κάθε τρόπο. Μία ανάπτυξη όμως που αργεί να έρθει. Πώς βλέπετε εσείς τον τρόπο με τον οποίο μπορεί η Ελλάδα και η βιομηχανία ειδικότερα να κατακτήσει το μοντέλο της ανάπτυξης, τι προτάσσετε και τι θα συστάνατε στην κυβέρνηση και στην ηγεσία του υπουργείου Υγείας να ακολουθήσει;

Πιστεύω ότι δυστυχώς ακόμη το στοίχημα για τη χώρα μας είναι η επιβίωση μέσα από την επίτευξη ισορροπίας και σταθερότητας. Είμαστε ακόμη μακριά από αυτό. Ως φαρμακοβιομηχανία έχουμε επανειλημμένα τονίσει ότι η πορεία για την ανάπτυξη περνάει πρώτα μέσα από την επίτευξη ενός σταθερού περιβάλλοντος με συνθήκες που δεν μεταβάλλονται συνεχώς, όπως το φορολογικό πλαίσιο, η διαδικασία οριστικής τιμολόγησης και κυρίως η τακτικότητα των εξοφλήσεων.

Από 'κει και πέρα, αυτό που ζητάμε είναι να ανοίξει η Ελλάδα την πόρτα στην καινοτομία. Για τις επιχειρήσεις η καινοτομία είναι το οξυγόνο τους,

υπάρχουν γι' αυτό. Πρέπει να στηριχθεί με κίνητρα η εγχώρια καινοτόμος επιχειρηματικότητα. Για μας, η φαρμακοβιομηχανία, αυτό σημαίνει ανεμπόδιστη πρόσβαση στα καινοτόμα φάρμακα. Τα καινοτόμα φάρμακα αποτελούν ερευνητικά επιτεύγματα, επενδύσεις υγείας, παράγοντες βελτίωσης και ποιότητας ζωής αλλά και οικονομικά εργαλεία που μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στην ανάπτυξη και την ευημερία της χώρας μας, μέσω των επενδύσεων στην κλινική έρευνα και την παραγωγή. Η καινοτομία συνεπάγεται μία πολύπλευρη επένδυση, εισροή σημαντικών αναπτυξιακών κεφαλαίων, τεχνολογία, θέσεις εργασίας, εκσυγχρονισμό και εξέλιξη! Αυτό είναι άμεση συμβολή στην ανάπτυξη του ΑΕΠ μας.

► Μπορούμε να μιλάμε και να έχουμε τελικά καινοτομία, έρευνα και ανάπτυξη σε μία τόσο πεισμένη εποχή, όπως αυτή που βιώνουμε; Πώς ορίζετε πιο συγκεκριμένα τον όρο καινοτομία και τι σημαίνει αυτό πρακτικά για τον ασθενή;

Μα φυσικά και μπορούμε να έχουμε καινοτομία και αποδεδειγμένα μέσω των μελετών - όπως του ΙΟΒΕ και της McKinsey - που έχουν εκπονηθεί ειδικά για τη χώρα, η καινοτομία αποτελεί προτεραιότητα για την οποιαδήποτε ανάπτυξη επιχειρηματικού μοντέλου. Δημιουργεί προστιθέμενη αξία και

Η λέξη «καινοτομία» είναι στενά συνυφασμένη με τη φαρμακευτική βιομηχανία, καθώς τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι κανένας άλλος κλάδος δεν επενδύει τόσα πολλά στην έρευνα και την ανάπτυξη

επενδύσεις. Και μπορεί οι εντός συνόρων πόροι να είναι περιορισμένοι όμως υπάρχουν κινητήριες δυνάμεις, όπως υποδομές και έμπυχο υλικό, που μπορούν να γίνουν πόλοι έλξης για την προσέλκυση πόρων από το εξωτερικό. Ως καινοτομία θα μπορούσε να οριστεί η υπέρβαση του καλού στην πορεία για την επίτευξη του άριστου.

Καινοτομία είναι να δημιουργείς νέες συνθήκες επίτευξης στόχων με τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση. Να καταφέρνεις να ξεπερνάς εμπόδια, που μέχρι τώρα δεν μπορούσες και να εξελίσσεις υπάρχουσες καταστάσεις, προσδίδοντας σημαντικά οφέλη. Είναι η επανάσταση, που αλλάζει τον τρόπο, τον οποίο λειτουργούμε για να μπούμε σε μία νέα ανώτερη πραγματικότητα. Είναι λογικό, λοιπόν, για τους ασθενείς, η καινοτομία στη θεραπεία να είναι προαπαιτούμενο για καλύτερη και ποιοτικότερη ζωή και συνώνυμη μακροζωίας. Σήμερα, άλλωστε, χάριν της καινοτομίας, αντιμετωπίζουμε νοσήματα που μέχρι πρόσφατα θεωρούνταν ανίατα, βοηθώντας αποτελεσματικά χιλιάδες συνανθρώπους μας. Πολλές από τις παθήσεις - μάστιγες του παρελθόντος, αποτελούν πλέον οι ίδιες παρελθόν. Τομείς, όπως τα εμβόλια και τα αντικαρκινικά ή τα βιοτεχνολογικά φάρμακα, σώζουν ζωές!

► Πώς βλέπετε την προοπτική να γίνει η Ελλάδα κέντρο αναφοράς για κλινικές έρευνες, όχι μόνο για τη χώρα μας αλλά και για την ευρύτερη περιοχή; Ήδη πληθαίνουν οι φωνές που μιλάνε για κάτι τέτοιο με τη σφοδρή πιθανότητα μάλιστα πως η εν λόγω διαδικασία, θα τονώσει την πραγματική οικονομία και θα δώσει νέα πνοή στην κοιμώμενη επιχειρηματικότητα.

Η κλινική έρευνα θα πρέπει να γίνει εθνική επιστημονική προτεραιότητα και ως οικονομική και κοινωνική επένδυση πιστεύω ότι θα αποτελέσει καταλύτη ανάπτυξης, στην κρίσιμη αυτή περίοδο, που διέρχεται η χώρα μας. Η έρευνα, η καινοτομία και η απασχόληση επιστημόνων είναι «εργαλεία» ανταγωνιστικότητας. Η Ελλάδα μπορεί να αποτελέσει πόλο έλξης ερευνητικών πρωτοκόλλων, εξασφαλίζοντας νέες θέσεις εργασίας σε εξειδικευμένους τομείς.

Επαναλαμβάνω πως η λέξη «καινοτομία» είναι στενά συνυφασμένη με τη φαρμακευτική βιομηχανία, καθώς τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι κανένας άλλος κλάδος δεν επενδύει τόσα πολλά στην έρευνα και ανάπτυξη. Για να καταλήξει ένα φάρμακο στην αγορά, απαιτούνται 10 έως 15 χρόνια ερευνητικής προσπάθειας. Για κάθε 5.000 έως 10.000 πιθανές δραστικές ουσίες που αξιολογούνται, η μία καταλήγει να γίνει φάρμακο.

Το 2012 επενδύθηκαν 85 εκατομμύρια ευρώ στην κλινική έρευνα και σίγουρα αυτά μπορούν να πολλαπλασιαστούν στο άμεσο μέλλον. Η κλινική έρευνα, βέβαια, ξεπερνά τα στενά όρια της οικονομίας. Διασφαλίζει - πάνω απ' όλα - την άμεση και χωρίς κόστος πρόσβαση των ασθενών σε πολύ καινοτόμες θεραπείες. Δίνει ελπίδα για ζωή, απομακρύνοντας άσχημες καταστάσεις.

► Πόσο έχει αλλάξει ο επιχειρηματικός χάρτης στη χώρα μας και ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση ή δυσκολία που κληθήκατε να αντιμετωπίσετε από τη στιγμή εμφάνισης της ύφεσης;

Είναι λογικό σε μία υφεσιακή οικονομία που για έξι χρόνια υποφέρει και καταγράφει συρρίκνωση, οι επιχειρήσεις να επηρεάζονται άμεσα. Η κατανάλωση έχει μειωθεί υπερβολικά λόγω της μείωσης των εισοδημάτων και δυστυχώς η ανεργία καλπάζει, καθώς πολλές εταιρείες δεν μπορούν να αντέξουν την πτώση του τζίρου, αλλά κυρίως την ανυπαρξία ρευστότητας. Ο δικός μας κλάδος επηρεάστηκε μάλιστα από δύο αιτίες. Αφενός το αρνητικό μακροοικονομικό περιβάλλον επέδρασε με τον χειρότερο τρόπο, καθώς μας επεβλήθη ένα άδικο και έντονα ζημιολόγο «κούρεμα» ομολόγων, αφετέρου τοποθετηθήκαμε μεταξύ των βασικών παραμέτρων για τη μείωση των κρατικών δαπανών. Οι προκλήσεις, που αντιμετωπίζουμε, δεν είναι μία, αλλά πολλές και σημαντικές. Βάζοντας μία σειρά θα λέγαμε πως σήμερα είναι οι διευρυμένες οφελές του ΕΟΠΥΥ και των δημόσιων νοσοκομείων. Παράλληλα, όμως, είναι και η πρόσβαση στη ρευστότητα, που είναι δύσκολη για όλους, η μείωση των πωλήσεων λόγω της συρρίκνωσης της αγοράς, που σε ορισμένες περιπτώσεις έγινε με βίαιο τρόπο και χωρίς σχεδιασμό και φυσικά η διαχείριση των ζημιών από το PSI. Και συνάμα δεν μπορούμε να αναπτύξουμε δραστηριότητα, καθώς μας απαγορεύεται η εισαγωγή νέων φαρμάκων, που αποτελεί το «οξυγόνο» για τις επιχειρήσεις μας!

► Πώς προχωρεί το Σύμφωνο Σταθερότητας μεταξύ φαρμακοβιομηχανίας και πολιτείας και πώς αυτορρυθμίζεται ο κλάδος;

Για να προχωρήσει το Σύμφωνο Σταθερότητας απαιτείται η συμφωνία με την πολιτεία, σε βασικά θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Δυστυχώς, αυτό δεν έχει ακόμη επιτευχθεί. Εμείς προωθούμε προτάσεις για τη σταθερότητα, όταν κινήσεις της πολιτείας, όπως σας προανέφερα, δυναμιτίζουν την προσπάθεια και φέρνουν στην κατάρρευση την πρόσβαση των ασθενών στα φάρμακα.

Κινούμαστε προς όλες τις κατευθύνσεις, ώστε να εξαλείψουμε παθογένειες του παρελθόντος. Σε αυτό το πλαίσιο η αυτορρύθμιση κινείται και η εξέλιξη του Κώδικα Δεοντολογίας, που αστυρροποιήσαμε πρόσφατα έπειτα από συλλογική προσπάθεια και συμμετοχή όλων των μελών του ΣΦΕΕ.

Ως φαρμακοβιομηχανία, έχοντας ως στόχο τη διαφάνεια, προχωρήσαμε στη θέσπιση αυστηρότερων κανόνων και πρακτικών που διέπουν τη λειτουργία μας.

► Πότε βλέπετε να εξαιρεθεί το φαινόμενο των ελλείψεων των φαρμάκων στην αγορά, δεδομένου ότι η Novartis είναι μία εταιρεία στην οποία επιβλήθηκαν πρόστιμα για το ζήτημα αυτό;

Όσο η πολιτεία δεν τηρεί τους νόμους της τιμολόγησης και εξακολουθεί να δίνει τιμές-πρόκληση για την επίτευξη κερδών μέσα από επανεξαγωγές, το φαινόμενο των ελλείψεων θα ενθαρρύνεται. Και θα συντηρείται περαιτέρω από τη στιγμή που δεν εξασφαλίζεται η ελάχιστη ρευστότητα για τη λειτουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας, λόγω των στρεβλώσεων στις εξοφλήσεις. Επιμένω να τονίζω πως εμείς δεν έχουμε κανένα λόγο να μην πουλάμε στην Ελλάδα εφόσον λειτουργούμε στην Ελλάδα.